Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 7. oktober 2026

Sak: 2026/0999

Klager: Elvia AS

Prosessfullmektig: Mari Reitzel Bjerke, Advokatfirmaet Haavind AS

Klagemotpart: Sunday Power AS

Prosessfullmektig: Bendik Christoffersen, Advokatfirmaet Thommessen AS

Saken gjelder: Klage på vedtak om brudd på plikten til å sørge for markedsadgang

Saken gjelder klage fra nettselskapet Elvia AS på vedtak fra Reguleringsmyndigheten for energi om at Elvia har brutt tilknytningsplikten i energiloven § 3-4a og NEM § 3-3 samt plikten til å sørge for markedsadgang i NEM § 4-6 overfor Sunday Power AS. Energiklagenemnda stadfestet RMEs vedtak.

Energiklagenemndas medlemmer: Nemndsmedlemmene Helle Grønli, Tormod Anders Sletten og Morten Sundt.

1 Sakens bakgrunn

(1) Saken gjelder uenighet mellom nettselskapet Elvia AS (heretter «klager» eller «Elvia» og nettkunden Sunday Power AS (heretter «Sunday Power») om hvorvidt Elvia er pliktig til å tilby Sunday Power et eget produksjonsmålepunkt eller egen tilknytning i henhold til nettselskapenes plikt til å sørge for markedsadgang etter forskrift 24. oktober 2019 nr. 1413 om nettregulering og energimarkedet (NEM) § 4-6 og tilknytningsplikten i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 3-4 a og NEM § 3-3.

(2) Sunday Power er en aktør som utvikler solcelle- og batterianlegg til næringseiendom. Sunday Power leier takareal og installerer solcelleanlegg som selskapet også finansierer, eier og vedlikeholder gjennom hele dets levetid, også kalt «Solar as Service». Sunday Power har installert et slikt anlegg på taket til et næringsbygg på adressen Lindebergveien 10, 2016 Frogner. Næringsbygget er eid av selskapet Lindebergveien 10 AS. Det er uenighet mellom Elvia og Sunday Power om Sunday Power har krav på et eget målepunkt eller et eget tilknytningspunkt for den solbaserte produksjonen fra dette anlegget, eller om Elvia har oppfylt sine plikter til å sørge for markedsadgang og tilknytning ettersom solcelleanlegget er etablert bak det eksisterende tilknytningspunktet og måleren til byggeieren Lindebergveien 10 AS, og inngår i prosumentavregningen bak dette

Postadresse: Postboks 511 Sentrum 5805 Bergen
Besøksadresse: Vestre Strømkaien 13 5008 Bergen
Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

målepunktet. Det er også uenighet om Sunday Power ved sine første nettmeldinger faktisk ba om egen tilknytning eller kun et eget målepunkt. Elvia mener klagesaken som er til behandling kun gjelder et spørsmål om Sunday Power har krav på et eget målepunkt.

(3) Det er opplyst at tilknytningspunktet var registrert som «plusskunde-/prosument» på tidspunktet Elvia mottok første nettmelding. En prosument vil si en kunde som både produserer og bruker strøm bak et målepunkt. Dersom produksjonen er større enn forbruket bak målepunktet, vil overskuddet mates inn i områdekonsesjonærens nett. En plusskunde er en type prosument som kan mate inn maksimalt 100 kW på strømnettet. Dette er typisk privatboliger med solceller på taket eller mindre næringsbygg. Prosumenter som mater inn over 100 kW kan eksempelvis være større næringsbygg, borettslag o.l. Disse må betale fastledd.

(4) Produksjon under 1 GWh i året krever ikke omsetningskonsesjon. Det kan gis forenklet omsetningskonsesjon ved produksjon på 1-5 GWh i året og produksjon på over 5 GWh i året krever ordinær omsetningskonsesjon. For anlegget i Lindebergveien 10 AS er det i oppgitt en forventet årsproduksjon på 380630 kWh og effektbehov på 420 kW. Sunday Power har opplyst at omsetning av kraft fra solcelleanlegget er regulert av omsetningskonsesjonen til NTE Solkraft AS, som Sunday Power har inngått samarbeidsavtale med. Sunday Power utvikler og bygger ut solcelleanleggene og overdrar disse til NTE Solkraft ved ferdigstillelse.

(5) Det var opprinnelig Sunday Power som brakte saken inn som en uenighetssak for RME ved klage 21. mai 2025. Klagen gjaldt Elvias avslag på Sunday Powers søknad om etablering av et eget produksjonsmålepunkt ved Lindebergveien 10. Den 20. januar 2025 hadde elektroinstallatør sendt en nettmelding til Elvia via Elsmart. Elsmart er portalen Elvia benytter for kommunikasjon mellom nettselskapet og elektroinstallatører ved innsending av bl.a. melding om installasjonsarbeid. Nettmeldingen ble sendt inn på vegne av NTE Solkraft AS. Det er opplyst at både Sunday Power AS og NTE Solkraft AS er representert av Advokatfirmaet Thommessen AS i denne saken og at uenighetssaken også ble meldt inn på vegne av NTE Solkraft. NTE Solkraft og Sunday Power omtales heretter samlet som «Sunday Power» i redegjørelsen for sakens historikk.

(6) Det har vært omfattende korrespondanse mellom partene både i forkant og i etterkant av nettmeldingen som er grunnlaget for saken.

(7) Selv om det er avslaget på nettmeldingen 20. januar 2025 som er bakgrunnen for uenighetssaken, er det også opplyst at Sunday Power for første gang sendte nettmelding i Elsmart for Lindebergveien 10 (EL-18089-24) den 20. november 2024 for «Nytt anlegg i eksisterende installasjon». Samme dag besvarte Elvia meldingen slik:

> «I meldingen er det beskrevet at kunden ønsker et nytt og eget måleranlegg til solcelleanlegget. Elvia kommer ikke til å gi ut en ny måler, da vi generelt gir ut kun en måler per tilknytningspunkt. Kunden må derfor sette opp produksjonsanlegget bak eksisterende måler. Dersom dere ønsker å måle netto produksjon kan dere sette opp en underfordeling med egne interne målere.»

(8) Den 21. november 2024 tok Sunday Power kontakt med Elvia per telefon for veiledning. I e-post samme dag begrunnet Elvia avslaget med følgende:

«[…] retningslinjene for krav til målere i forbindelse med solproduksjon [er] under evaluering, men per i dag holder Elvia fast med kravene vi har. Vi har notert oss argumentene som ble nevnt under og skal ta det videre. Vi konkluderte med at [enn] så lenge blir det å sette opp solanlegget under eksisterende måler som befinner seg i installasjonen i dag.»

(9) Det ble deretter sendt ny nettmelding for Lindebergveien 10 (EL-00995-25) den 20. januar 2025 med skjema for «Nytt anlegg i eksisterende installasjon – Flere måleranlegg». I avslag 23. januar 2025 skrev Elvia at det var valgt feil meldingstype og at det heller måtte opprettes en «Solmelding» som hadde egne felt for verdier til solcelleanlegget. Installatør presiserte i melding til Elvia 23. januar 2025 at kunden ønsket egen AMS-måler i eksisterende anlegg knyttet til solcelleanlegget og at det aktuelle anlegget var ferdigmeldt og installert for en stund tilbake. Elvia besvarte meldingen samme dag og viste til at det kun var registrert ett målepunkt i dette tilknytningspunktet og at dette tilsa at Elvia verken kunne eller ville tillate flere målepunkt. Videre ble det vist til Elvias merknad til REN 4100 hvor det under punkt 10 var presisert at « […] det skal tilstrebes å etablere færrest mulig målepunkt bak samme tilknytningspunkt. Det tillates ikke oppdeling av en installasjon i separate anlegg med tilhørende målepunkt for å ivareta private interesser, av tariffmessige hensyn.»

(10) I melding til Elvia 23. januar 2025 viste installatør til medieuttalelser fra RME om at nettselskapene plikter å tilby to målere til nettkunder som både har produksjon og forbruk bak samme målepunkt. Det opplyses i melding fra Elvia 24. januar 2025 at denne tilbakemeldingen ble tatt videre til Elvias fagansvarlige. Den 29. januar 2025 ga Elvia ytterligere begrunnelse for avslaget der det ble understreket at nettselskapet ikke pliktet å tildele flere målepunkt på den aktuelle adressen. Videre ble det opplyst om muligheten for å klage saken inn til RME.

(11) Sunday Power sendte deretter klage til RME den 21. mai 2025.

(12) I brev til Elvia den 12. juni 2025 presiserte Sunday Power at de ønsket egen tilknytning, var villig til å betale anleggsbidrag og ønsket å bli selvstendig innmatingskunde hos Elvia. Elvias besvarte henvendelsen 30. juni 2025.

(13) Sunday Power sendte deretter inn ytterligere merknader til RME den 30. juni 2025. Brevet gjaldt Lindebergveien 10 og to andre tilsvarende saker som også gjaldt Elvias avslag på søknader fra Sunday Power om etablering av nye AMS/produksjonsmålere til sine solcelle-/produksjonsanlegg. Etter Sunday Powers syn brøt Elvia tilknytningsplikten etter energiloven § 3-4a og NEM § 3-3 ved disse avslagene.

(14) RME ba Elvia om informasjon i brev 1. juli 2025.

(15) Den 29. august 2025 sendte Sunday Power en anmodning til Elvia med tittel «Formell henvendelse om veiledning for tilknytning av solcelleanlegg». Sunday Power stilte spørsmål om en konkret, skriftlig redegjørelse for hvordan anlegget i Lindebergsveien 10 kunne tilknyttes i tråd med Elvias krav og regulatoriske forpliktelser.

(16) Sunday Power leverte ytterligere merknader til RME 1. september 2025. Sunday Power mente at Elvia effektivt nektet Sunday Power markedsadgang og at det hastet med avgjørelse. Videre mente Sunday Power at det å kreve eget produksjonsmålepunkt var en

kjernerettighet som fulgte direkte av tilknytningsplikten. Sunday Power oppfattet bruddet som alvorlig og anmodet RME om å vurdere å ilegge Elvia overtredelsesgebyr.

(17) Etter å ha fått utsatt frist sendte Elvia informasjon i saken og merknader til klagen den 5. september 2025, med kopi av korrespondanse mellom dem og elektroinstallatøren som sendte installasjonsmeldingen. Elvia viste til selskapets generelle praksis for måling i næringsbygg. Det ble opplyst at slike bygg normalt ble avregnet i tilknytningspunktet og at eventuell internfordeling av nettleien mv. ble ansett som et privat anliggende. Dette ble av Elvia beskrevet som den enkleste, sikreste og mest robuste løsningen. Elvia påpekte at tariffene og dermed også målerarrangementet skulle refereres tilknytningspunktet, og at Elvia tilstrebet å etablere så få, så enkle, og så oversiktlige målerarrangement som mulig, med nødvendige tilgangsmuligheter. Samtidig ble det vist til at det i enkelte tilfeller ble gjort en konkret vurdering. Elvia mente at de ikke hadde plikt til å tilby internmåling bak tilknytningspunktet til et næringsbygg, at nettselskapets plikt til å tilby måling av netto produksjon etablert bak et eksisterende tilknytningspunkt var begrenset til nettanlegg som er omfattet av krav til omsetningskonsesjon, og at en leietaker heller ikke kunne legge beslag på bygg- og installasjonseierens etablerte effektutvekslingsrettighet. Elvia mente for øvrig at saken kun gjaldt en bestilling av nytt målepunkt bak byggets eksisterende målepunkt og at det ikke var tale om det bruddet på tilknytningsplikten som Sunday Power hevdet forelå.

(18) I merknader 22. september 2025 bemerket Sunday Power at Elvia i svaret til RME forsøkte å omdefinere saken. Sunday Power viste til at de gjentatte ganger hadde understreket at de ønsket en ny, separat tilknytning med egen måler for produksjonsanlegg, plassert på det mest rasjonelle punktet, uten å gå veien om byggeiers eksisterende måler. Hvilket rettsgrunnlag eier av solcelleanlegget måtte ha for å etablere anlegget i bygget var etter Sunday Powers syn uten betydning for om Elvia hadde plikt til å koble solcelleanlegget til nettet. Det ble ellers påpekt at tilknytningen ikke ville legge beslag på byggeiers tilknytning, og at dersom det ikke var kapasitet til begge ville Sunday Power betale anleggsbidrag for oppgradering av nettet. Sunday Power viste også til at de hadde bedt om veiledning fra Elvia om hvordan solcelleanlegget skulle tilknyttes nettet, men at de kun hadde fått til svar at de måtte tilknytte seg byggeiers anlegg og at Elvias tilknytningsplikt var oppfylt så lenge bygget er tilknyttet. Sunday Power mente at dette satte dem i en umulig situasjon og utgjorde en effektiv barriere for deres markedsadgang.

(19) RME varslet den 10. november 2025 om at de ville fatte vedtak om at Elvia hadde brutt tilknytningsplikten og plikten til å sørge for markedsadgang overfor Sunday Power AS.

(20) Elvia uttalte seg om varselet 1. desember 2025. Det ble blant annet påpekt at Elvia oppfattet at Sunday Powers klage hadde endret karakter underveis i klagesaken og at den egentlige gjenstanden for klagen til RME kun var Elvias avslag på Sunday Powers bestillinger med ønske om egen måler bak byggeierens eksisterende tilknytningspunkt, ikke spørsmål om egen tilknytning.

(21) I e-post til Sunday Power 9. desember 2025 ba RME om en bekreftelse på at de hadde forstått klagen og uenigheten korrekt. Sunday Power bekreftet dette i e-post 11. desember 2025.

(22) Sunday Power uttalte seg deretter om varselet 11. desember 2025. Det ble vist til at Elvia, uavhengig av formuleringene som var brukt i nettmeldingene fra Sunday Power, hadde

opplyst at de uansett ville avslått nettmeldingene med den begrunnelse at de ikke tilbyr separat produksjonsmåler i slike situasjoner.

(23) Det ble deretter avholdt et møte mellom Elvia og Sunday Power 19. januar 2026. Det er opplyst at Elvia i dette møtet informerte om at de skulle endre praksis, der de fremover ville godkjenne egen måler i eksisterende tilknytningspunkt til solcelleanlegg på næringsbygg.

(24) I e-post fra Sunday Power til RME 2. februar 2025 ble det opplyst at partene i møtet 19. januar 2026 hadde kommet frem til løsninger som langt på vei imøtekom Sunday Powers krav. Samtidig mente Sunday Power at Elvia hadde brutt tilknytningsplikten. Sunday Power ønsket rettsavklaring og opprettholdt derfor uenighetssaken hos RME.

(25) RME fattet deretter følgende vedtak den 6. februar 2026 i tråd med varselet.:

> *«1. Elvia AS har brutt NEM § 4-6 ved å avvise forespørselen fra Sunday Power AS om å bli en kunde med egen tilknytning og eget målepunkt for produksjon.*
>
> *2. Elvia AS har brutt tilknytningsplikten overfor Sunday Power AS fordi Elvia AS ikke har utført de nødvendige stegene i tilknytningsprosessen «uten ugrunnet opphold», jf. energiloven § 3-4a og NEM § 3-3.»*

(26) Samtidig ble det varslet om tvangsmulkt på 18 000 kroner per døgn fra rettingsfristens utløp. Fristen for å rette forholdet var satt til 20. mars 2026.

(27) Elvia påklaget vedtaket den 27. februar 2026 og gjorde gjeldende at RMEs vedtak bygget på feil vurdering av både faktiske forhold og rettsgrunnlag. Elvia mente de ikke var pliktige til å etterkomme en forespørsel om direkte tilknytning til deres nett.

(28) Sunday Power sendte deretter inn ny nettmelding (EL-03589-26) den 27. februar 2026 om etablering av produksjonsmålepunkt i eksisterende installasjon, etter at det den 13. februar 2026 hadde blitt fremlagt fullmakt fra rettighetshaver i tilknytningspunktet, altså byggeieren Lindebergveien 10 AS. Det er her krysset av for at det gjelder produksjonsanlegg (plusskunde) og at innmatingsgrensen på 100 kW er ivaretatt via vern e.l. Nettmeldingen ble godkjent av Elvia den 2. mars 2026, sammen med separat nettmelding (EL-03426-26) for utskillelse/frakobling av solcelleanlegget fra byggeiers eksisterende måler. Det er opplyst at Sunday Power aksepterte anleggsbidraget samme dag.

(29) Sunday Power uttalte seg til klagen 18. mars 2026. Det ble her vedlagt korrespondanse med Elvia fra tiden før nettmeldingen 20. januar 2025. Sunday Power mente at nettselskapet hadde brutt den sektorspesifikke veilednings- og oppfølgingsplikten i NEM § 3-3. Det ble vist til at bestemmelsen pålegger nettselskapet å oppfylle tilknytningsplikten «uten ugrunnet opphold», presentere en løsning for kunden basert på forespørselen og gi kunden en «forsvarlig og veiledende tidsplan» for tilknytningen. Sunday Power understrekte at et nettselskap som opererer en rigid, monopolistisk bestillingsportal og konsekvent unnlater å veilede kunden om korrekt fremgangsmåte i eget system, handler i strid med disse pliktene.

(30) Den 10. april 2026 sendte RME påminnelse til Elvia om at retting av avvik måtte dokumenteres.

(31) Sunday Powers installatør sendte ferdigmelding for anlegget til Elvia den 13. april 2026.

(32) Elvia sendte den 17. april 2026 dokumentasjon til RME på rettingen av avviket.

(33) Sunday Power sendte den 22. april 2026 e-post til RME med opplysninger om at det var oppstått administrative utfordringer når det gjaldt informasjon om dag og tidspunkt for installasjon av måler, og at dette hadde medført forsinkelse i ferdigstillelsen. Sunday Power ba RME ta med seg opplysningene i vurderingen av om avviket var tilfredsstillende rettet.

(34) Elvia innga merknader i klagesaken den 23. april 2026. Det ble vist til at Sunday Powers uttalelser og RMEs vedtak bar preg av at de hadde misforstått forskjellen på et tilknytningspunkt og et målepunkt. Elvia viste til at tilknytningspunktet er punktet der kunden fysisk kobles til nettet og med dette får adgang til kraftsystemet for innmating/uttak, og at dette er bakgrunnen for at nettselskapets forpliktelser stopper ved tilknytningspunktet. Videre ble det påpekt at målepunktet er punktet hvor forbruk og innmating måles for avregning og fakturering. Elvia kunne ikke se at Sunday Power hadde dokumentert eller på annen måte sannsynliggjort at de ble hindret markedsadgang. Elvia påpekte at det ikke var noe til hinder for at prosumentavregnede målepunkt kunne delta i delingsordningen, og at ordningen heller ikke regulerte nettselskapenes plikt til å etablere målere. Videre fremhevet Elvia også at Sunday Power på vanlig måte kunne få utstedt opprinnelsesgarantier for produsert kraft som mates inn på nettet dersom vilkårene i forskrift 14. desember 2007 nr. 1652 om opprinnelsesgarantier for produksjon av elektrisk energi var oppfylt. Elvia ville ikke kommentere Sunday Powers anførsel knyttet til plikten til å legge frem en forsvarlig og veiledende tidsplan for nettilknytning etter NEM § 3-3 fjerde ledd siden denne plikten etter Elvias syn ikke var relevant når et anlegg allerede var tilknyttet og hadde markedsadgang.

(35) Sunday Power sendte kommentarer til Elvias merknader den 30. april 2026. Det ble vist til at den midlertidige innrettelsen «via byggeier» var en praktisk løsning av hensyn til drift og tapsbegrensning, og at dette ikke kunne brukes til å omskrive hva saken egentlig gjaldt eller som argument for at Sunday Power ikke hadde krav på en selvstendig løsning. Sunday Power påpekte at selv om anlegget rent faktisk kunne mate inn fysisk via byggeiers oppsett, kunne ikke dette sidestilles med at Sunday Power hadde selvstendig markedsadgang eller at Elvia hadde oppfylt sine plikter overfor en selvstendig produsent.

(36) RME vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker av 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. RME sendte klagen og sakens dokumenter til Energiklagenemnda den 6. mai 2026.

(37) Partene fikk i brev 20. mai 2026 informasjon om saksgangen for Energiklagenemnda samt informasjon om mulighet til å kommentere RMEs innstilling i saken eller gi andre merknader.

(38) Energiklagenemnda avholdt nemndsmøte i saken 7. oktober 2026.

2 Reguleringsmyndigheten for energis vedtak

(39) I vedtaket datert 6. februar redegjør RME innledningsvis for sakens bakgrunn og partenes anførsler.

(40) RME tar utgangspunkt i installasjonsmeldingen som ble sendt til Elvia den 20. januar 2025 med ønske om eget målepunkt. RME oppfatter det slik at Sunday Power i senere

brev har presisert at de ønsker å knytte solcelleanlegget direkte til Elvias nett og om nødvendig betale anleggsbidrag for dette. Videre forstår RME det som at Sunday Power ønsker en separat produksjonsmåler koblet direkte til Elvias nett og et eget kundeforhold basert på den tekniske løsningen som er mest rasjonell. Videre forstår RME det som at kunden rent praktisk ønsker å løse dette ved å installere en måler for produksjon parallelt med/ved siden av eksisterende måler for uttak i bygget. Slik RME ser det, er dette det samme som kunden ba om i nettmeldingen 20. januar 2025. Etter RMEs vurdering underbygges dette av korrespondansen mellom installatøren og Elvia.

2.1 RME slår fast at Elvia plikter å tilby tilknytning for produksjon etablert på/i næringsbygg

(41) RME tar først stilling til om Elvia plikter å tilknytte kunder med produksjonsanlegg på/i næringsbygg med en egen AMS-måler og om nødvendig et eget tilknytningspunkt når kunden etterspør tilknytning og er villig til å betale anleggsbidrag.

(42) Det vises til at Elvia har en plikt til å sørge for markedsadgang for alle som etterspør nettjenester til objektive og ikke-diskriminerende vilkår, jf. NEM § 4-6 første ledd. Videre påpekes at tilknytningsplikten etter energiloven §§ 3-3 til 3-4a jf. NEM §§ 3-1 til 3-3 er en nødvendig forutsetning for at nettselskapene skal kunne sørge for markedsadgang. RME understreker at tilknytningsplikten og plikten til å sørge for markedsadgang derfor må sees i sammenheng.

(43) RME viser til at områdekonsesjonærer etter gjeldende regelverk har leveringsplikt for uttakskunder og tilknytningsplikt for produsenter. Tilknytnings- og investeringsplikten for produksjon følger av energiloven § 3-4a og er utdypet i NEM § 3-3, som bl.a. pålegger nettselskapene å oppfylle tilknytningsplikten «uten ugrunnet opphold» og å gi kunden en «forsvarlig og veiledende tidsplan» for tilknytningen. Plikten til å oppfylle tilknytningsplikten uten ugrunnet opphold gjelder for alle steg i prosessen frem mot tilknytning og for alle aktiviteter som er nødvendig for å gi tilknytning, altså både for tilknytningsprosessen sett under ett og isolert for hvert steg i tilknytningsprosessen.

(44) Videre fremgår det av forskrift for omsetningskonsesjonærer § 13-1 bokstav b) at avtale med nettselskapet i tilknytningspunktet skal gi adgang til hele nettsystemet og kraftmarkedet. Slik RME ser det, har dette en sammenheng med nettselskapenes plikt til å sørge for markedsadgang jf. NEM § 4-6 første ledd. Det er etter RMEs syn en forutsetning at produsenter har et eget målepunkt for at de skal få adgang på kraftmarkedet og selv velge kraftleverandør, inngå i en delingsordning, delta i ulike markeder og omsette opprinnelsesgarantier på strømmen de produserer m.m. Dersom produksjonsanlegget deler målepunkt med andre kunder, vil de ulike brukernes adgang til kraftmarkedet bero på rettsforholdet dem imellom. Det påpekes at dette er privatrettslig og faller utenfor RMEs ansvarsområde.

(45) RME mener at spørsmålet er om Elvia har en plikt til å la Sunday Power bli kunde med egen tilknytning og et eget målepunkt, jf. NEM § 4-6. RME vurderer i den forbindelse om det er holdepunkter for at Elvia kan behandle forespørsler fra produsenter i/på næringsbygg annerledes enn øvrige mer tradisjonelle produsenter.

(46) Det påpekes at ordlyden i energiloven §§ 3-4 a og NEM 3-3 er både lokasjons- og teknologinøytral, slik at tilknytningsplikten gjelder tilsvarende overfor alle anlegg for produksjon av elektrisk energi. Etter RMEs syn gir ordlyden anvisning på at

tilknytningsplikten for produksjon er lik, uavhengig av hva slags energikilde som benyttes til kraftproduksjon og hvor produksjonsanlegget er plassert.

(47) RME forstår det slik at Elvias løsning i denne saken innebærer at eventuell innmating fra kunden må skje gjennom det etablerte målepunktet til Lindebergveien 10, og at fordeling av og oppgjør for produksjon og forbruk mellom kunden og andre brukere bak tilknytningspunktet til Lindebergveien 10 må reguleres i avtale og, om ønskelig, måles med såkalte undermålere.

(48) RMEs vurdering er at kundens installasjonsmelding om å etablere et eget målepunkt for produksjon er å anse som en forespørsel om ny tilknytning. RME mener dette gjelder selv om produksjonsanlegget er etablert og tilknyttet bak et eksisterende målepunkt. RMEs vurdering er at det vil være et brudd på plikten til å sørge for markedsadgang etter NEM § 4-6 dersom produsenter med produksjonsanlegg i/på næringsbygg behandles annerledes enn andre produksjonsanlegg. RME har særlig lagt vekt på at et eget målepunkt er en nødvendig forutsetning for at kunden får markedsadgang. Videre har RME lagt vekt på at ordlyden i tilknytningsplikten ikke skiller mellom ulike typer produksjonsanlegg. RME kan heller ikke se at det faktum at produksjonsanlegget er etablert på taket av et næringsbygg som allerede er tilknyttet nettet innebærer at det er forhold ved slike tilknytninger som gjør at en forskjellsbehandling av slike produksjonsanlegg er saklig begrunnet.

(49) Elvia plikter etter RMEs syn å tilby produsenter etablert i/på næringsbygg tilknytning og et eget målepunkt når de ber om det. RMEs konklusjon er derfor at Elvia brøt NEM § 4-6 ved å avvise installasjonsmeldingen fra kunden om eget målepunkt for produksjon.

(50) For at nettselskap skal oppfylle sin plikt til å sørge for markedsadgang må det etter RMEs syn enten etableres en måler bak tilknytningspunktet, eller etableres et nytt tilknytnings- og målepunkt. Det vises til at det er nettselskapet som er ansvarlig for å utføre en driftsmessig forsvarlig-vurdering og bestemme nettløsning og tilknytningspunkt. RME legger vekt på nettselskapets vurderinger ved behandling av uenighetssaker knyttet til dette, men understreker at Elvia må kunne begrunne at løsningen er det som samlet sett er mest samfunnsmessig rasjonelt.

2.2 RME konkluderer med at Elvia brøt tilknytningsplikten fordi de ikke utførte de nødvendige stegene i tilknytningsprosessen «uten ugrunnet opphold».

(51) RME viser til at Elvia både må oppfylle investeringsplikten og tilknytningsplikten «uten ugrunnet opphold», jf. NEM § 3-3. RME påpeker at kravet om «uten ugrunnet opphold» gjelder for alle steg i prosessen frem mot tilknytning og for alle aktiviteter som er nødvendig for å gi tilknytning, altså både for tilknytningsprosessen sett under ett og isolert for hvert steg i tilknytningsprosessen.

(52) RMEs vurdering er at Sunday Power har rett på markedsadgang på lik linje som andre produsenter og at plikten til å sørge for markedsadgang oppfylles ved at Elvia tilbyr kunden å bli nettkunde med et eget målepunkt og, om nødvendig, et eget tilknytningspunkt. Dersom forespørselen utløser et anleggsbidrag etter forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-1, skal Elvia uten ugrunnet opphold gi kunden et tilbud med et estimert anleggsbidrag i tråd med kravene i forskrift for omsetningskonsesjonærer §§ 16-3 og 16-2. Kunden har også rett på å få en «forsvarlig og veiledende tidsplan» for tilknytningen i tråd med NEM § 3-3.

(53) RME oppfatter det slik at Elvia i denne saken ikke har behandlet Sunday Powers forespørsel som en forespørsel om ny tilknytning. Det er RMEs vurdering at Elvia dermed ikke har utført de nødvendige stegene som kreves for å tilknytte kunden «uten ugrunnet opphold». RME konklusjon er at Elvia har brutt tilknytningsplikten fordi de ikke har utført de nødvendige stegene i tilknytningsprosessen «uten ugrunnet opphold», jf. energiloven § 3-4 a og NEM § 3-3.

Partenes anførsler

2.3 Klagers anførsler

(54) Klager har i det vesentlige anført:

(55) Elvia anfører at det ikke foreligger brudd på NEM-forskriften § 4-6 eller tilknytningsplikten i energiloven § 3-4a, jf. NEM-forskriften § 3-3. Etter Elvias syn plikter nettselskaper verken å etablere ny måler eller eget tilknytningspunkt for en leietakers produksjonsanlegg etablert bak byggeiers eksisterende tilknytningspunkt i næringsbygg. Dette gjelder uavhengig av om Sunday Powers bestilling skulle anses som en forespørsel om eget tilknytningspunkt eller ikke. Elvia viser til at Sunday Powers solcelleanlegg er etablert bak byggeierens eksisterende tilknytningspunkt, inngår i prosumentavregningen og følgelig har adgang til markedet. Det vises også til at separat måling og tilknytning til markedet kan ivaretas i privat regi gjennom tredjepartsaktører.

(56) Videre anfører Elvia at det hefter en rekke feil ved RMEs vedtak som medfører at vedtaket må oppheves som følge av ugyldighet.

2.4 Feil faktum

(57) Elvia har for det første anført at RMEs vedtak bygger på feil fakta. Elvia mener temaet for uenighetssaken er Sunday Powers bestilling av etablering av egen AMS-måler for et solcelleanlegg som er etablert bak byggeierens eksisterende tilknytningspunkt i Lindebergveien 10. Det vises til utdrag fra Sunday Powers bestilling 20. januar 2025, hvor det under «Tekniske data» og «Installasjonstype» står «Nytt anlegg i eksisterende installasjon». I tillegg står følgende under «Tilleggsopplysninger»: «Kunde ønsker egen AMS måler for solcelleanlegget som nylig har blitt montert på taket i Lindebergveien 10.» Etter Elvias syn kan ikke meldingen forstås som en forespørsel om egen tilknytning direkte til Elvias nett. Elvia påpeker at det først er i forbindelse med uenighetssaken for RME at Sunday Powers advokat på selskapets vegne har gjort gjeldende at de bestilte en egen tilknytning. Elvia understreker at en aktør ikke kan fremsette bestillinger overfor nettselskapet gjennom RMEs behandling av en uenighetssak.

2.5 Feil rettsanvendelse

(58) Elvia har også anført at RMEs vedtak er ugyldig som følge av at det ikke er tilstrekkelig begrunnet iht. forvaltningsloven § 25. I denne forbindelse viser Elvia til at RME ikke har behandlet eller vurdert en rekke av argumentene og forholdene som Elvia har trukket frem i merknader. Elvia understreker at byggeier har effektutvekslingsrettighetene i tilknytningspunktet og at leietaker ikke uten videre kan ta disse i bruk gjennom bestilling via installatør. Det påpekes også at RME ikke behandler betydningen av at problemstillingen i saken er avklart når det gjelder uttaksanlegg i næringsbygg. I tillegg vektlegger Elvia at RMEs konklusjon etter deres syn innebærer en utvidelse av nettselskapets plikter som ikke har støtte i en rimelig tolkning av regelverket. Vedtaket skaper etter Elvias oppfatning usikkerhet for nettselskapene med hensyn til hvor langt

deres plikter rekker, særlig med tanke på at det forventes at det i fremtiden kommer stadig flere nye teknologier for kraftproduksjon og -deling innenfor samme eiendom. Sett sammen med reaksjonene som kan ilegges nettselskapene, som tvangsmulkt, overtredelsesgebyr og straff, er begrunnelsen for vedtaket etter Elvias syn ikke tilstrekkelig og kan indikere at RME ikke har foretatt en skikkelig vurdering som grunnlag for vedtaket. Dette er forhold som etter Elvias syn kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold og som medfører at vedtaket er ugyldig.

2.6 Klagemotpartens anførsler

(59) Klagemotparten har i det vesentlige anført:

(60) Sunday Power opprettholder at RMEs vedtak er materielt og formelt riktig, og bygger på et korrekt faktisk og rettslig grunnlag.

(61) Det vises til at klagers avslag på Sunday Powers forespørsler utelukkende har vært forankret i en intern selskapslinje der formålet har vært å begrense antallet målepunkt i nettområdet. Sunday Power påpeker at Elvia i november 2024 innførte en praksis der hvert matrikkelnummer som utgangspunkt kun kan ha én nettilknytning og at hver nettilknytning kun kan ha én måler. Sunday Power mener Elvia ikke har adgang til å stille krav om at kun registrert eier av eiendommen kan knytte seg til nettet.

(62) Videre understreker Sunday Power at Elvia har en selvstendig plikt til å tilknytte anlegg for produksjon, og at det i dette ligger en rett for kunden til å kreve separat måler for produksjon. Det påpekes at Sunday Power er en selvstendig kunde med eget produksjonsanlegg separat fra byggeiers elektriske anlegg og at Sunday Power dermed har et rettskrav på å bli tilknyttet Elvias nett på det mest rasjonelle punktet, normalt i samme tilknytningspunkt som bygget. Etter Sunday Powers syn har ikke Elvia adgang til å kreve at Sunday Power knytter seg til byggeiers anlegg og bruker byggeiers måler. Elvia har etter Sunday Powers syn heller ikke adgang til å stille krav om at kun registrert eier av eiendommen kan knytte seg til nettet.

(63) Sunday Power påpeker at Elvias praksis i realiteten tvinger kunder som ønsker solcelleløsninger fra Sunday Power til å etablere seg som plusskunder/prosumenter bak byggeiers målepunkt. Sunday Power forstår Elvias praksis slik at man heller ikke da vil tillate separat produksjonsmåler. Etter Sunday Powers syn utgjør dette et klart brudd på tilknytningsplikten, jf. blant annet uttalelsene på RMEs egne nettsider og følgende uttalelse fra RME i brev til Solenergi FUSen av 5. desember 2024 (ref. nr. 202419505-2):

> «Det følger av energiloven § 3-4a at alle som har konsesjon for nettanlegg har en plikt til å tilknytte nye anlegg for produksjon av elektrisk energi. Av energiloven § 3-4 følger tilknytningsplikten for uttakskunder. Disse bestemmelsene angir at nettselskap plikter å tilknytte nye anlegg for produksjon og uttak av elektrisk energi, men hvordan dette gjøres er ikke spesifisert.
>
> Dersom en kunde ønsker å tilknytte produksjon bak samme tilknytningspunkt som kunden har et uttaksmålepunkt så plikter nettselskapet å tilknytte produksjonsanlegget. Kunden kan selv velge om produksjonen skal tilknyttes i eksisterende målepunkt sammen med forbruket eller om det skal etableres en egen produksjonsmåler. Det følger av at vi har tillatt at kunden har anledning til å bruke tilknytningen sin til både innmating

og uttak. Kundens rett til å kreve egen produksjonsmåler følger av tilknytningsplikten i NEM § 3-4a.»

(64) Det er også vist til at RME den 29. juni 2025 ga en veiledende uttalelse per e-post til en annen aktør (Solcellespesialisten AS), hvor det ble understreket at NEM § 3-3 gir kunden rett til å kreve eget produksjonsmålepunkt selv om det allerede finnes et målepunkt for forbruk på eiendommen, forutsatt at kunden ber om en ny tilknytning.

(65) Videre har Sunday Power fremhevet følgende uttalelser på RMEs nettsider:

> «Forskrift om nettregulering og energimarkedet (NEM) § 3-3 gir kunden rett til å kreve eget produksjonsmålepunkt selv om det allerede finnes et målepunkt som registrerer både forbruk og produksjon. Det er viktig å presisere at retten til å kreve et eget produksjonsmålepunkt etter NEM § 3-3 kun gjelder ved forespørsel om en ny tilknytning. Dersom retten til å kreve separate målepunkt benyttes kan det utløse anleggsbidrag som kunden må betale.»

(66) Sunday Power kan ikke se hvilket rettslig grunnlag Elvia har for å nekte dem tilknytning og egen produksjonsmåler for solcelleanleggene, og mener at det heller ikke er anført noe rettslig grunnlag for dette.

(67) Sunday Power har i merknader 18. april 2026 understreket at kravet om et eget, separat målepunkt ikke er tilfeldig, men utgjør en fundamental forutsetning for selskapets rettmessige markedsadgang. Det vises til at en egen måler er strengt nødvendig for at produsenten skal kunne delta i den lovregulerte delingsordningen for nettkunder innenfor samme eiendom og uten tredjepartssamtykke. Videre er et selvstendig målepunkt en systemteknisk forutsetning for å få utstedt opprinnelsesgarantier på den strømmen som produseres og mates inn i nettet. Ved å nekte egen måler, og i stedet tvinge produksjonen inn bak byggeiers eksisterende måler for uttak, fratar nettselskapet i realiteten Sunday Power disse lovfestede og sentrale insentivordningene.

3 Reguleringsmyndigheten for energis innstilling

(68) I RMEs innstilling 6. mai 2026 gjør RME først rede for sakens bakgrunn og partenes anførsler.

(69) RME mener at kjernen i saken er at Sunday Power, for å få full markedsadgang, har rett på et eget målepunkt og viser til at kundens rettigheter og mulighet for å delta i kraftmarkedet er direkte knyttet til kundens målepunktID. Uten eget målepunkt får kunden heller ikke full adgang til kraftmarkedet. Hvis produksjonsanlegget deler målepunkt med andre, vil de ulike brukernes adgang til kraftmarkedet bero på rettsforholdet dem imellom. Slik RME ser det, kan Sunday Powers installasjonsmelding sees som en forespørsel om et eget målepunkt, men også som en forespørsel om frakopling kombinert med ny tilknytning med eget målepunkt. RME mener utfallet blir det samme, nemlig at klager må etablere et eget målepunkt. Det er nettselskapet som er ansvarlig for å velge nettløsning for at det skal bli driftsmessig forsvarlig å imøtekomme forespørselen. Klagers praktisering av regelverket utgjør etter RMEs vurdering en effektiv markedsbarriere for Sunday Power, og er således ikke tråd med regelverkets intensjon om å gi markedsadgang til de som etterspør den.

(70) RME har lagt vekt på at tilknytningsplikten for produksjon både er teknologi- og lokasjonsnøytral. RME mener det ikke er vesentlig at produksjonsanlegget er etablert på

en bygning som allerede er tilknyttet og at Elvia knytter dette sammen med deres praksis for målerarrangementer. RME mener det er mer sammenlignbart å behandle saken som et tilfelle der en produsent ber om tilknytning, enn et spørsmål om internmåling av kunder. Det kan gi uheldige og diskriminerende konsekvenser dersom en praksis for målerarrangementer fører til at produsenter med produksjonsanlegg etablert på bygg ikke blir likebehandlet med de mer klassiske frittstående produksjonsteknologiene, som bakkemonterte produksjonsanlegg.

(71) RMEs vurdering er at nettselskapene har en plikt til å etablere et eget målepunkt for produksjon når produsenten ønsker dette. Det er ifølge RME opp til Elvia, i første omgang, å avgjøre hvorvidt det er nødvendig med et eget tilknytningspunkt eller om plikten til å tilby separat måling kan oppnås ved bruk av eventuell eksisterende infrastruktur. Dersom Elvias vurdering er at tiltak er nødvendig for å etablere egen måling, for eksempel en ny stikkledning, plikter derimot Elvia å etablere dette i medhold av tilknytningsplikten.

4 Energiklagenemndas vurdering

(72) Saken gjelder klage fra Elvia AS på vedtak fra RME 6. februar 2026 om at Elvia har brutt tilknytningsplikten og plikten til å sørge for markedsadgang overfor Sunday Power.

(73) Nemnda er gjort kjent med at RME i separate saker behandler andre klager med de samme partene som gjelder avslag på søknader om etablering av produksjonsmålere til Sunday Powers solcelle-/produksjonsanlegg på flere ulike næringsbygg. I denne saken skal nemnda kun behandle spørsmål knyttet til anlegget ved Lindebergveien 10. Nemnda går heller ikke inn på Sunday Powers merknader om erstatningskravet som er fremsatt mot Elvia da dette er utenfor nemndas myndighetsområde, jf. forskrift 24. oktober 2019 nr. 1420 om Energiklagenemnda.

(74) Hovedspørsmålet som Energiklagenemnda skal ta stilling til er om det var riktig av RME å slå fast at Elvia har brutt plikten i NEM § 4-6 til å sørge for markedsadgang ved å avslå Sunday Powers forespørsler om egen måler, og at Elvia har brutt tilknytningsplikten ved å ikke utføre de nødvendige stegene i tilknytningsprosessen «uten ugrunnet opphold», jf. energiloven § 3-4a og NEM § 3-3.

(75) Nemnda vil først ta stilling til Elvias anførsel om at RME har lagt til grunn feil faktum og at saken som er til behandling kun gjelder deres avslag på forespørsel fra Sunday Power om å etablere et eget målepunkt bak byggeiers tilknytningspunkt. Etter Elvias syn gjelder ikke saken et spørsmål om brudd på tilknytningsplikten da Sunday Power allerede var tilknyttet nettet og dessuten ikke hadde satt frem krav om egen tilknytning før underveis i klagesaken.

4.1 Uenighet om hva saken gjelder

(76) Elvia har anført at den egentlige klagegjenstanden er Elvias avslag på Sunday Powers nettmelding 20. januar 2025 om eget målepunkt bak eksisterende målepunkt i Lindebergveien 10. Det understrekes at en produsent ikke kan fremsette bestillinger overfor nettselskapet gjennom RMEs behandling av en uenighetssak. Elvia anser dermed ikke spørsmål om brudd på tilknytningsplikten som en del av klagesaken. I alle tilfeller ser ikke Elvia at tilknytningsplikten er relevant da anlegget allerede var tilknyttet og hadde markedsadgang på tidspunktet Elvia mottok nettmeldingene.

(77) Nemnda viser til at både uenighet om etablering av egen tilknytning og eget målepunkt gjelder vilkår for tilknytning til og bruk av nettet, og at slike uenigheter kan bringes til RME for avgjørelse, jf. NEM § 4-13. Nemnda finner det ikke riktig å avgrense saken på en slik måte at den kun skal omhandle hvorvidt Elvia har brutt plikten til å sørge for markedsadgang jf. NEM § 4-6 ved å avslå Sunday Powers ønske om eget produksjonsmålepunkt, basert på de delene av ordlyden i nettmeldingen som Elvia har trukket frem. Nemnda oppfatter det som at den reelle uenigheten i denne saken er hvorvidt Elvia er pliktig til å tilby Sunday Power eget produksjonsmålepunkt *og* eventuell egen tilknytning. Nemnda oppfatter at nettselskapet har vært tydelig på at det verken plikter det ene eller det andre overfor Sunday Power eller andre kunder som har etablert solcelleanlegg på tak i næringsbygg. Nemnda forstår det også som at dette er temaet for flere saker med de samme partene, og at spørsmålet anses å være av prinsipiell betydning. Etter nemndas syn er det ikke grunn til å tolke første nettmelding så snevert at klagesaken kun skal gjelde spørsmålet om eget målepunkt bak byggeiers målepunkt. Nemnda viser i denne forbindelse til korrespondansen mellom installatør og nettselskap, gjentatte henvendelser fra Sunday Power om veiledning, og presisering av Sunday Powers krav i løpet av klageprosessen. Nemnda kan heller ikke se at Sunday Power kun har fremsatt et krav om tilknytning overfor RME i løpet av klagesaken. Et slikt krav er også fremsatt direkte for Elvia og helt eksplisitt i brev den 12. juni 2025.

4.2 Tilknytningsplikten

(78) Et nettselskaps plikt til å tilknytte kraftprodusenter er regulert i energiloven § 3-4 a og NEM § 3-3.

(79) Det følger av energiloven § 3-4 a første ledd at «Alle som har konsesjon for nettanlegg etter dette kapittelet, har plikt til å tilknytte nye anlegg for produksjon av elektrisk energi og om nødvendig investere i nettanlegg. […]». Videre følger det av NEM § 3-3 første ledd at tilknytningsplikten gjelder for «den som etter [energi]loven kapittel 3 har konsesjon for nettanlegg hvor produksjonsanlegget mest rasjonelt kan tilknyttes, eller en produksjonsøkning kan gjennomføres. […]».

(80) Solcelleanlegget på taket i Lindebergveien 10 er et anlegg for produksjon av elektrisk energi, og som konsesjonær plikter Elvia å tilknytte dette anlegget iht. energiloven § 3-4 a og NEM § 3-3.

(81) Tilknytningsplikten gjelder «nødvendig nettkapasitet som sikrer at det er driftsmessig forsvarlig å koble til nye kunder […]», jf. NEM § 3-3 annet ledd. Videre fremgår det av fjerde ledd at «Tilknytningsplikten omfatter om nødvendig en plikt til å planlegge, søke konsesjon for og investere i nye nettanlegg uten ugrunnet opphold. Konsesjonæren plikter å legge frem en forsvarlig og veiledende tidsplan for nettilknytningen eller produksjonsøkningen. […]».

(82) Tilknytningsplikten medfører dermed at områdekonsesjonæren ved en forespørsel fra kraftprodusenten plikter å sørge for at tilknytningen, herunder planlegging og investering, skjer «uten ugrunnet opphold». Videre plikter nettselskapet å gjennomføre en driftsmessig forsvarlig-vurdering. RME har i sin forvaltningspraksis lagt til grunn at plikten til å oppfylle tilknytningsplikten uten ugrunnet opphold gjelder for alle steg i prosessen frem mot tilknytning og for alle aktiviteter som er nødvendig for å gi tilknytning, altså både for tilknytningsprosessen sett under ett og isolert for hvert steg i tilknytningsprosessen. Etter nemndas vurdering er dette riktig forståelse av bestemmelsen.

(83) En forespørsel om tilknytning fremsettes for nettselskapet. Det oppstilles ingen eksplisitte formkrav i lov eller forskrift for forespørsler om tilknytning av prosjekter opp til 1 MW. Det er vanlig at nettselskapene benytter en portal eller har egne skjema for henvendelser og forespørsler om tilknytning og at det konkrete behovet avklares i dialog mellom nettselskapet og kraftprodusenten.

(84) Det er for anlegget på taket til Lindebergveien 10 sendt tre nettmeldinger fra Sunday Powers elektroinstallatør via portalen Elsmart. Det er oppgitt forventet årsproduksjon på 380630 kWh. Nettmeldingene er datert 20. november 2024, 20. januar 2025 og 27. februar 2026. De to første ble avslått av Elvia og den tredje ble godkjent etter et møte mellom partene der Elvia opplyste at de ville endre sine rutiner. I forkant og etterkant av meldingene pågikk dialog mellom partene per telefon, meldinger via Elsmart og e-post.

(85) Når nettselskapet mottar en forespørsel om tilknytning skal det uten ugrunnet opphold utrede og vurdere hvorvidt det må gjøres investeringer i nettet for at tilknytningen skal være driftsmessig forsvarlig. Dersom forespørselen om tilknytning utløser kostnader, skal nettselskapet fastsette og kreve inn anleggsbidrag i tråd med reglene i forskrift for omsetningskonsesjonærer.

(86) Elvia har opplyst at de tolket og behandlet forespørslene fra Sunday Power 20. november 2024 og 20. januar 2025 som forespørsler om egen måler bak byggeiers tilknytningspunkt og at avslag ble gitt på dette grunnlaget. Videre har Elvia påpekt at det virker som at Sunday Power og RME har blandet sammen hva som er et målepunkt og hva som er et tilknytningspunkt.

(87) Nemnda viser til at energimåleren (AMS) er en nettkundes målepunkt. Denne er ofte, men ikke alltid, plassert i en kundes tilknytningspunkt. NEM inneholder ingen egen definisjon av «tilknytningspunkt», men i flere av forskriftene gitt med hjemmel i energiloven er «tilknytningspunkt» definert som et «punkt i overføringsnettet der det foregår innmating eller uttak av kraft eller utveksling mellom nettselskap», jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 1-3 bokstav q og forskrift 30. november 2004 nr. 1557 om leveringskvalitet i kraftsystemet (leveringskvalitetsforskriften). RME har i sin praksis lagt til grunn at tilknytningspunktet er det eiermessige skillet mellom nettselskapets nett og kundens egne nett, eller kundens anlegg/installasjon og nettselskapets overføringsnett. Nemnda forstår det slik at dette også er det RME har lagt til grunn i både vedtak og innstilling i saken som er til behandling.

(88) Et solcelleanlegg som er installert på taket til et næringsbygg vil kunne ha tilgang til nettet via byggeiers tilknytning. Slik nemnda ser det betyr ikke dette uten videre at produsenten har fått den tilknytningen den har krav på. Selv om en byggeier er tilknyttet som prosument, og all produksjonen bak dennes tilknytningspunkt inngår i prosumentavregningen, oppfyller ikke dette automatisk den selvstendige tilknytningsplikten nettselskapet har overfor en produsent som ønsker å være selvstendig kunde og måles separat. Nettselskapet kan ikke avslå slike henvendelser under henvisning til at solcelleaktøren allerede er tilknyttet gjennom byggeier og skal måles i det eksisterende målepunktet. I likhet med RME vurderer nemnda det slik at tilknytningsplikten i slike tilfeller må sees i sammenheng med plikten til å sørge for markedsadgang, som nemnda vil gjennomgå nærmere nedenfor. Nemnda forstår det også som at det er sammenhengen mellom disse pliktene som ligger til grunn for RMEs vedtak og ikke en sammenblanding av hva som er et målepunkt og hva som er et tilknytningspunkt.

4.3 Plikten til å sørge for markedsadgang

(89) Nettselskapenes plikt til å sørge for markedsadgang er regulert i NEM § 4-6 første ledd, som lyder følgende:

> «§ 4-6.Markedsadgang og tariffer
>
> Konsesjonærene skal sørge for markedsadgang for alle som etterspør nettjenester til ikke-diskriminerende og objektive punkttariffer og vilkår. Med punkttariffer forstås tariffer som er referert til kundens tilknytningspunkt til nettet, og som er uavhengig av avtaler om kjøp eller salg av kraft.»

(90) Bestemmelsen er inntatt i forskrift for å hindre at nettselskapet, som har monopolmakt, forskjellsbehandler aktører eller hindrer markedsadgang for kunder som etterspør nettjenester. Formuleringen reflekterer et gjennomgående prinsipp i Direktiv 2009/72/EF om effektiv markedsadgang for alle markedsaktører. Forbudet mot diskriminering i § 4-6 er vidt formulert og inkluderer nettselskapenes praksis knyttet til etablering av målere for produsenter og håndtering av tilknytningsforespørsler.

(91) Plikten til å sørge for likebehandling påhviler nettselskapet. Nettselskapet har ansvar for å sørge for at eventuelle skjemaer eller portaler de benytter er tilpasset ulike typer produsenter, inkludert produsenter på taket til næringsbygg med eksisterende tilknytningspunkt. Som vist har nettselskapet en plikt til å sørge for tilknytning uten ugrunnet opphold og denne plikten gjelder alle steg i prosessen, inkludert utredning av løsninger, planlegging og investering. Når en produsent tar kontakt for å få veiledning om muligheten for eget målepunkt eller eget tilknytningspunkt har nettselskapet en plikt til å veilede om prosess og mulige løsninger ut ifra de behov som produsenten melder.

(92) Elvia avslo opprinnelig Sunday Powers forespørsel om egen måler og har vist til at det allerede er avklart at uttak i næringsbygg kan fellesmåles og at det ikke er krav til individuell måling for uttak. Etter nemndas syn kan ikke dette prinsippet uten videre overføres til produksjonsanlegg etablert på taket til et næringsbygg. Nettselskapene har en egen plikt til å tilknytte produksjonsanlegg. Etter nemndas syn gjelder denne plikten uavhengig av om det er tale om et solcelleanlegg etablert på taket til et allerede tilknyttet næringsbygg, eller om det gjelder annen frittstående kraftproduksjon. Motsatt ville disse aktørene tvinges til å etableres som prosumenter bak byggeiers tilknytningspunkt og målepunkt i tilfeller hvor de egentlig ønsker å være selvstendige kunder med egen tilknytning og egen måler. Dette medfører en forskjellsbehandling av slike aktører og aktører med frittstående anlegg, i strid med kravet til markedsadgang på ikke-diskriminerende vilkår etter § 4-6.

(93) Videre har Elvia anført at Sunday Power ikke faktisk har blitt nektet markedsadgang og at det ikke er noe til hinder for at prosumentavregnede målepunkt kan delta i delingsordningen eller at Sunday Power kan få utstedt opprinnelsesgarantier om vilkårene for dette er oppfylt. Sunday Power har på sin side vist til at egen måler er en forutsetning for deltakelse i delingsordningen uten behov for tredjepartssamtykker og at et selvstendig målepunkt er en systemteknisk forutsetning for å få utstedt opprinnelsesgarantier på den strømmen som produseres og mates inn i nettet. RME har i sin vurdering vektlagt at en kundes mulighet for å delta i kraftmarkedet er direkte knyttet til kundens målepunktID, og at kunden uten eget målepunkt heller ikke får full adgang til kraftmarkedet, herunder muligheten til å selv velge kraftleverandør, inngå i en delingsordning, delta i ulike markeder og omsette opprinnelsesgarantier på strømmen de produserer.

(94) Nemnda viser til at nettselskapet har en offentligrettslig plikt overfor Sunday Power som produsent til å sørge for markedsadgang på ikke-diskriminerende vilkår. Dersom produsenten deler målepunkt med andre aktører i samme næringsbygg, vil adgangen til kraftmarkedet bero på det privatrettslige rettsforholdet mellom disse og eventuelle tredjepartssamtykker. Hvis nettselskapet avslår produsentens forespørsel om egen måler eller egen tilknytning, har dermed ikke produsenten fått markedsadgang på ikke-diskriminerende vilkår. Etter nemndas vurdering var det derfor riktig av RME å slå fast at Elvia brøt plikten til å sørge for markedsadgang på ikke-diskriminerende og objektive vilkår overfor Sunday Power da Elvia nektet selskapet et eget målepunkt jf. NEM § 4-6.

(95) I likhet med RME vurderer også nemnda det slik at plikten til å sørge for markedsadgang har nær sammenheng med nettselskapets tilknytningsplikt for aktører som Sunday Power, som har etablert anlegg på taket til et næringsbygg. Elvia kan ikke kreve at et solcelleanlegg på taket til et næringsbygg skal være tilknyttet byggeiers anlegg og bruke byggeiers måler dersom produsenten har bedt om egen måler eller egen tilknytning og er villig til å dekke eventuelle nødvendige kostnader gjennom anleggsbidrag. Dette gjelder også selv om anlegget midlertidig er knyttet til byggeiers nett og inngår i prosumentavregningen i påvente av en egen løsning. Hvis ikke ville disse produsentene få dårligere vilkår enn produsenter med frittstående anlegg, i strid med kravet til at nettselskapene skal sørge for markedsadgang på ikke-diskriminerende vilkår, jf. NEM § 4-6. Dette er dermed heller ikke en tilfredsstillende løsning med tanke på oppfyllelse av tilknytningsplikten.

(96) Det kan være slik at nettselskapet kan oppfylle tilknytningsplikten og plikten til å sørge for markedsadgang på ulike måter avhengig av hvilken type aktør det er tale om, det konkrete anlegget og forholdene i nettet. Produsenter som er etablert på taket til et eksisterende næringsbygg kan måtte behandles annerledes enn frittstående produsenter rent formelt og praktisk, for at en skal kunne oppnå reell likebehandling av produsentene, og i lys av hvilken nettløsning som vil være mest rasjonell. Nettselskapet har som vist en selvstendig tilknytningsplikt for både frittstående anlegg og anlegg etablert på tak til næringsbygg etter energiloven § 3-4 a og NEM § 3-3. Som RME har påpekt er det opp til nettselskapet å gjennomføre en driftsmessig forsvarlig-vurdering og velge den nettløsningen som er mest rasjonell. Det kan være tilstrekkelig å etablere egen måler for produsenter etablert på tak for å oppfylle både plikten til å sørge for markedsadgang jf. NEM § 4-6 og tilknytningsplikten i energiloven § 3-4 a og NEM § 3-3. Som RME påpeker, må imidlertid nettselskapet kunne begrunne at løsningen er den som samlet sett er mest samfunnsmessig rasjonell i det enkelte tilfellet.

4.4 Anførsel om mangelfull begrunnelse

(97) Elvia har anført at RMEs vedtak ikke er tilstrekkelig begrunnet i henhold til forvaltningsloven § 25. Etter Elvias syn innebærer RMEs konklusjon en utvidelse av nettselskapets plikter som ikke har støtte i en rimelig tolkning av regelverket. Vedtaket skaper etter Elvias oppfatning usikkerhet for nettselskapene med hensyn til hvor langt deres plikter rekker, særlig med tanke på at det forventes at det i fremtiden kommer stadig flere nye teknologier for kraftproduksjon og -deling innenfor samme eiendom. Dette må etter Elvias syn sees sammen med reaksjonene som kan ilegges nettselskapene for slike brudd.

(98) RME viser i innstillingen til at de anser det som mer naturlig å behandle saken som en situasjon der en produsent ber om tilknytning enn et spørsmål om internmåling av kunder.

Nemnda er enig i dette. Nemnda kan heller ikke se at klagers anførsel om effektutvekslingsrettigheter får betydning for resultatet i denne saken. RME har redegjort for de faktiske forhold vedtaket bygger på og det rettslige grunnlaget for vurderingene. Nemnda oppfatter RMEs vedtak som tilstrekkelig begrunnet og har i stor grad sluttet seg til RMEs vurderinger i saken.

4.5 Konklusjon

(99) Nemnda har etter dette kommet til at Elvia brøt tilknytningsplikten i energiloven § 3-4a og NEM § 3-3 samt plikten til å sørge for markedsadgang etter NEM § 4-6 overfor Sunday Power da Elvia avslo deres forespørsler om egen produksjonsmåler og egen tilknytning og ikke sørget for tilknytning «uten ugrunnet opphold» da Sunday Power ba om dette.

5 Vedtak

(100) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

1. **Klagen tas ikke til følge.**

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

7. oktober 2026

Helle Grønli	Tormod Anders Sletten	Morten Sundt
Nemndsmedlem	Nemndsmedlem	Nemndsmedlem

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur